

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

16 травня 2017 року

м. Тернопіль

№ 05 - р/к

Справа № 839-ЗМС

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 839 - ЗМС про порушення публічним акціонерним товариством «Укрнафта» (місцезнаходження: Несторівський провулок. 3-5, м. Київ; ідентифікаційний код 00135390) законодавства про захист економічної конкуренції та подання Другого відділу досліджень і розслідувань від 10.03.2017 № 16 «Про попередні висновки по справі № 839 – ЗМС»,

ВСТАНОВИЛА:

З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на регіональних ринках роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в Тернопільській області, територіальним відділенням проведено дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

За результатами дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22 грудня 2015 року № 80-рп/к розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях публічного акціонерного товариства «Укрнафта» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено.

Публічне акціонерне товариство «Укрнафта» (надалі – ПАТ «Укрнафта», Товариство) діє відповідно до статуту, затвердженого рішенням Загальних зборів акціонерів Товариства (Протокол від 22.03.2011 № 21) та зареєстрованого державним реєстратором 23.03.2011 за № 10741050026002352.

Згідно із даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ПАТ «Укрнафта» є юридичною особою, одним із видів діяльності якої є роздрібна торгівля паливом (КВЕД - 2010 47.30).

ПАТ «Укрнафта» здійснює діяльність на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в межах Тернопільської області під брендом «Укрнафта» та реалізує даний вид пального через 11 АЗС.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПАТ «Укрнафта» є суб'єктом господарювання.

У відповідності до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції», Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за

№317/6605 (надалі - Методика), територіальним відділенням проведено аналіз ринків роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального.

Відповідно до пункту 2.2 Методики при здійсненні даного дослідження використовуються ті етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, що відповідають фактичним обставинам, зокрема особливостям товару, структурі ринку тощо.

Визначення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- ПАТ «Укрнафта», яке здійснює роздрібну торгівлю скрапленим газом в якості моторного пального через мережу автомобільних заправних станцій (надалі – АЗС);
- роздрібна торгівля скрапленим газом в якості моторного пального.

Визначення товарних меж ринку.

Ринок товару (товарний ринок) – це сфера обороту товару, на який протягом певного часу і в межах певної території є попит та пропозиція.

Пунктом 5.1 Методики визначено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Скраплений газ - суміш пропану та бутану, яку отримують із нафти та газового конденсату та використовують як моторне пальне для автомобільного транспорту.

Згідно із Правилами роздрібною торгівлі нафтопродуктами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 1997 року № 1442, роздрібна торгівля скрапленим газом здійснюється через мережу автозаправних станцій, що призначені для відпуску споживачам скрапленого газу.

Під роздрібною торгівлею розуміється продаж скрапленого газу кінцевому споживачу, який використовує цей товар як пальне, незалежно від форми розрахунку (готівкова, безготівкова, талони, тощо).

Основною споживчою властивістю послуг із роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального є його відпуск на АЗС із застосуванням спеціального обладнання (газороздавальних колонок).

Слід зазначити, що в якості пального застосовується стиснений природний газ. Проте, транспортний засіб, обладнаний газобалонною установкою для роботи двигуна на скрапленому газі, технічно непридатний для використання стисненого газу, оскільки для цього необхідне обладнання, яке суттєво відрізняється за технічними характеристиками. Переобладнання автомобіля для роботи на стисненому газі тягне за собою значні витрати, що є бар'єром до переходу на використання стисненого природного газу замість скрапленого газу.

Таким чином, скраплений газ в якості моторного пального не є взаємозамінним товаром із стисненим природним газом.

В якості моторного пального, можуть використовуватися також світлі нафтопродукти.

Проте, використання скрапленого газу, як заміника моторних бензинів чи дизельного пального, потребує технічного переобладнання автомобіля, що тягне за собою додаткові витрати споживача і є певним бар'єром переходу від одного виду пального на інший.

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального, як правило, є нижчі, ніж на моторні бензини та дизельне пальне.

Так, наприклад, станом на 25 листопада 2015 року роздрібні ціни на світлі нафтопродукти у Тернопільській області становили: низькооктанові бензини - 16,90 -17,50 грн./л, бензин А-92 – 17,80 -19,99 грн./л, бензин А-95 – 18,30 - 20,99 грн./л, дизельне пальне – 16,40 – 17,99 грн./л. В той же час роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального становили 10,40 – 10,69 грн./л.

Враховуючи наведене, світлі нафтопродукти не є взаємозамінним товаром із скрапленим газом в якості моторного пального.

Таким чином, товарними межами ринку є роздрібна торгівля скрапленим газом в якості моторного пального.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи) є неможливим або недоцільним.

При визначенні територіальних меж ринку враховувалися такі фактори:

- місце розташування АЗС;
- транспортні витрати споживачів на придбання товарів;
- неможливість переміщення пропозиції товару;
- роздрібні ціни на суміжних територіях.

АЗС ПАТ «Укрнафта», як правило, знаходяться на території певного населеного пункту Тернопільської області.

Транспортні витрати споживачів на придбання скрапленого газу в якості моторного пального за межами населеного пункту залежать від відстані розташування найближчої АЗС до цього населеного пункту. При визначенні мінімально можливої відстані за межами населеного пункту враховано витрати на придбання товару (транспортні витрати та витрати часу), які є істотними порівняно з ціною товару. Істотними розглядаються витрати, що перевищують 5 відсотків загальної вартості товару.

Так, для заправки автомобіля, обладнаного газобалонною установкою (ємність газового балону 40 л), споживачу необхідно 422,00 грн. (при середній вартості 1 літри скрапленого газу в якості моторного пального у Тернопільській області станом на 25 листопада 2015 року в розмірі 10,55 грн./л.).

При умові придбання скрапленого газу в якості моторного пального на АЗС, яка розташована на відстані понад 10 км від населеного пункту, споживачі будуть зазнавати додаткових витрат (експлуатаційні витрати - ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів, знос автомобільної резини тощо) на подолання даної відстані (в прямому та зворотному напрямках – більше 20 км) у розмірі більше 21,10 грн. (при середніх витратах пального на 10 км пробігу – 1 літр пального). В даному випадку для заправки автомобіля (ємність газового балону 40 л) споживачу необхідно більше 443,10 грн., що перевищує 5 відсотків загальної вартості товару. При цьому, відсутність інформації щодо ціни, за якою реалізується пальне на найближчих АЗС, додаткові зусилля та витрати часу є додатковими бар'єрами для здійснення такої поїздки.

Таким чином, для споживачів підвищення роздрібною вартості 1 літра скрапленого газу в якості моторного пального на 5 відсотків обумовлює економічну недоцільність переміщення транспортного засобу на відстань понад 10 км, оскільки споживач несе додаткові витрати часу, коштів, тощо.

Транспортні витрати на придбання скрапленого газу в якості моторного пального для транзитних споживачів залежать від відстані розташування АЗС до автомагістральних шляхів. Водії, які прямують трасою, можуть без додаткових транспортних витрат заправлятися скрапленим газом в якості моторного пального на АЗС, розташованих уздовж автомобільних шляхів, а заїжджати на АЗС, що знаходяться на певній відстані (навіть незначній) від траси, автомобілістам економічно не вигідно. При цьому, додатковими бар'єрами для здійснення такої поїздки та відхилення від маршруту є додаткові зусилля та витрати часу.

Переміщення пропозиції товару є неможливим, оскільки споживач може заправити автомобіль скрапленим газом в якості моторного пального лише на АЗС.

Враховуючи наведене територіальними межами ринків визначено:

- 1) смт. Козова Козівського району Тернопільської області.

У даних територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється лише на АЗС ПАТ «Укрнафта» (вул. Грушевського, буд 1а, смт. Козова Козівського району, АЗС №19/014). Дана АЗС знаходиться на відстані 230 м від автодороги міжнародного значення М12 – Стрий - Тернопіль - Кіровоград - Знам'янка.

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до зазначеної АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/014 (сmt. Козова) є АЗС, які знаходяться в с. Городище Козівського району (ПрАТ «Автотехсервіс») на відстані 13,5 км, м. Зборів Зборівського району (бренд «Авіас Плюс», ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) – 30,9 км та м. Підгайці Підгаєцького району (бренд «Авіас Плюс», ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) – 30,8 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в сmt. Козова Козівського району Тернопільської області, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/014, щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до зазначеної АЗС Товариства, необхідно подолати відстань близько 27 – 61,8 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 2,7 – 6,2 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС №19/014 Товариства, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані в межах населеного пункту (до 1 літри пального).

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/014, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

2) м. Бережани Бережанського району Тернопільської області.

У даних територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється лише на АЗС ПАТ «Укрнафта» (вул. Привокзальна, 18а, м. Бережани Бережанського району, АЗС №19/012). Дана АЗС розміщена на територіальній автомобільній дорозі Т 20-04 Бережани-Підгайці-Монастириська на відстані 900 м від автодороги міжнародного значення М12 – Стрий - Тернопіль - Кіровоград - Знам'янка.

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до зазначеної АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/012 (м. Бережани) є АЗС, які знаходяться в м. Підгайці Підгаєцького району та м. Зборів Зборівського району (бренд «Авіас Плюс», ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) на відстані відповідно 27,3 км та 45,1 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Бережани Бережанського району Тернопільської області, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/012, щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання (АЗС під брендом «Авіас Плюс»), які є географічно найближчими до зазначеної АЗС ТОВА-

риства, необхідно подолати відстань близько 54,6 км або 90,2 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 5,5 або 9,0 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС №19/012 Товариства, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані в межах населеного пункту (до 1 літри пального).

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/012, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

3) м. Бучач Бучацького району Тернопільської області.

У даних територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється на АЗС ПАТ «Укрнафта» (вул. Галицька, 192 а, м. Бучач, №19/017) та ТзОВ АПК «Західагросервіс» (вул. Галицька, 174, м. Бучач, автодорога Івано-Франківськ – Бучач - Тернопіль км 020+60), відстань між якими становить 1,6 км.

Зазначена АЗС ПАТ «Укрнафта» знаходиться на відстані 1,3 км від національної автодороги Н-18 Івано-Франківськ – Бучач – Тернопіль.

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до м. Бучач, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/017 є АЗС, які знаходяться в м. Підгайці Підгаєцького району (бренд «Авіас Плюс», ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) на відстані 40,1 км та в м. Чортків Чортківського району (АЗС – ПрАТ «Автотехсервіс», ТОВ «Вог Рітейл» (бренд «WOG»), ПрАТ «Новагаз») - 35,7-40,1 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Бучач Бучацького району Тернопільської області, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/017 та ТзОВ АПК «Західагросервіс», щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до зазначених АЗС, необхідно подолати відстань близько 71,4-80,2 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 7,1-8,0 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС, які знаходяться в м. Бучач Бучацького району, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані в межах населеного пункту (до 1 літри пального).

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/017, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

4) м. Борщів Борщівського району Тернопільської області.

У даних територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється через дві АЗС, які знаходяться по вул. Кондри, 3а, м. Борщів (ПАТ «Укрнафта», №19/011) та по вул. Кондри, 19, м. Борщів (ТОВ «Стейт Оіл») відстань між якими становить 300 м.

Зазначена АЗС ПАТ «Укрнафта» знаходиться на віддалі 76 м до регіональної автомобільної дороги Р 24 «Татарів – Косів – Коломия – Борщів – Кам'янець-Подільський».

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до м. Борщів, де знаходиться

ся АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/011 є АЗС, які знаходяться в м. Чортків Чортківського району (АЗС – ПрАТ «Автотехсервіс», ТОВ «Вог Рітейл» (бренд «WOG»), ПрАТ «Новагаз») на відстані більше 34 км, та в смт. Гусятин (АЗС - ПрАТ «Автотехсервіс» та АЗС під бренд «Авіас Плюс - ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) – 42,1 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Борщів Борщівського району Тернопільської області, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» (АЗС №19/011), щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на найближчих до зазначених територіальних меж АЗС інших суб'єктів господарювання, зокрема, в м. Чорткові, необхідно подолати відстань близько 68 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 6,8 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС, які знаходяться в м. Борщів, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані в межах населеного пункту (до 1 літри пального).

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/011, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

5) м. Чортків Чортківського району Тернопільської області.

У даних територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється на чотирьох АЗС – АЗС ПрАТ «Автотехсервіс» (вул. Копичинецька, 109 а, м. Чортків), ТОВ «Вог Рітейл» (вул. Ягільницька, м. Чортків), ПрАТ «Новагаз» (вул. В. Великого, 29, м. Чортків) та ПАТ «Укрнафта» (вул. Незалежності, 131, м. Чортків, № 19/018).

Зазначена АЗС ПАТ «Укрнафта» знаходиться на відстані 1,7 км від територіальної автомобільної дороги Т2001 «Бучач - Чортків - Скала-Подільська».

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до м. Чортків, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» № 19/018) є АЗС в м. Копичинці Гусятинського району (приватний підприємець Влізло Любомира Богданівна) на відстані 18,4 км та в с. Оришківці Гусятинського району (ФОП Угляр Любов Іванівна) -12,3 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Чортків Чортківського району Тернопільської області, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» (АЗС №19/018), щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на найближчих до зазначених територіальних меж АЗС інших суб'єктів господарювання, зокрема, в м. Копичинці чи с. Оришківці Гусятинського району, необхідно подолати відстань близько 24,6-51,4 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 2,5 -5,1 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС в

м. Чортків Чортківського району, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані в межах населеного пункту (до 1 літри пального).

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/018, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

б) м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км.

У даних територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється через дві АЗС, які знаходяться по вул. Чорновола, 100, м. Збараж, №19/016 (ПАТ «Укрнафта») та вул. Б. Хмельницького, 2а, с. Нижчі Луб'янки Збараського району (ТОВ «Оренда центр» - до серпня 2015 року, ТОВ «Т-Альфа» - з серпня 2015 року по 21 грудня 2015 року, ТОВ "Тріо Бізнес Пром" – з 22 грудня 2015 року; бренд ANP) відстань між якими становить 3,6 км. Зазначена АЗС ПАТ «Укрнафта» знаходиться на віддалі 76 м до регіональної автомобільної дороги Р 43 «/М19/ - Ланівці -/Р 32/».

У територіальних межах м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км знаходяться наступні населені пункти: м. Збараж, села Нижчі Луб'янки Базаринці, Залужжя, Старий Збараж, Верняки, Тарасівка Збараського району.

Мешканці вказаних сіл пов'язані з м. Збараж (районний центр Тернопільської області) трудовими, культурно-побутовими зв'язками. При цьому, добираючись власним автотранспортом до місця роботи, лікувального закладу, торгівельної установи, тощо, розташованих в м. Збараж, вони мають можливість без додаткових транспортних витрат придбати скраплений газ в якості моторного пального на АЗС, що знаходяться у визначених територіальних межах.

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до визначених територіальних меж, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/016, є АЗС, які знаходяться в с. Ст. Вишнівець Збараського району (приватний підприємець Влізло Любомира Богданівна), с. Байківці Тернопільського району (ПрАТ «Новагаз») та м. Ланівці Лановецького району (ТОВ «Вог Рітейл» (бренд «WOG»). Відстань від АЗС ПАТ «Укрнафта» до зазначених АЗС становить 12,9 – 34,6 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Збараж Збараського району чи навколишніх селах, щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на найближчих до зазначених територіальних меж АЗС інших суб'єктів господарювання, зокрема, в с. Байківці Тернопільського району чи м. Ланівці Лановецького району необхідно подолати відстань близько 25,8 – 67,2 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 2,5 -6,7 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС, які знаходяться у зазначених територіальних межах, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані (до 1 літри пального).

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/016, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

7) м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км.

У зазначених територіальних межах реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснюється через дві АЗС, які знаходяться по вул. Залозецька, с. Млинівці Зборівського району (ПАТ «Укрнафта») та вул. Тернопільська, 43, м. Зборів (бренд «Авіас Плюс», ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) відстань між якими становить 4,3 км. Зазначена АЗС ПАТ «Укрнафта» знаходиться біля автомобільної дороги національного значення Н 02 «Львів – Тернопіль», що передбачає можливість заправки транзитного транспорту.

У територіальних межах м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км знаходяться наступні населені пункти: м. Зборів, села Тустоголови, Млинівці, Підгайці, Ярчивці, Погрібці, Присівці, Кошилів Зборівського району.

Мешканці вказаних сіл пов'язані з м. Зборів (районний центр Тернопільської області) трудовими, культурно-побутовими зв'язками. При цьому, добираючись власним автотранспортом до місця роботи, лікувального закладу, торгівельної установи, тощо, розташованих в м. Зборів, вони мають можливість без додаткових транспортних витрат придбати скраплений газ в якості моторного пального на АЗС, що знаходяться у визначених територіальних межах.

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального іншими суб'єктами господарювання, до визначених територіальних меж, де знаходиться АЗС ПАТ «Укрнафта» 19/013, є АЗС, які знаходяться в с. Городище Козівського району (ПрАТ «Автотехсервіс») на відстані 38,7 км та в смт. Залізці Зборівського району (бренд «Авіас Плюс», ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року) - 27,8 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах чи проїжджають автодорогою, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Зборів Зборівського району чи навколишніх селах, щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на найближчих до зазначених територіальних меж АЗС інших суб'єктів господарювання, зокрема, в смт. Залізці Зборівського району чи смт. Городище Козівського району, необхідно подолати відстань близько 55,6 - 77,4 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 5,6 – 7,7 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС, які знаходяться у зазначених територіальних межах, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані (до 1 літри пального). Аналогічне стосується і транзитних споживачів.

Крім того, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС інших суб'єктів господарювання, які є географічно найближчими до АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/013, у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на зазначеній АЗС Товариства (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

8) м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км.

В даних територіальних межах знаходяться м. Тернопіль з прилеглими селами, зокрема села Байківці, Підгородне, Острів, Шляхтинці, Смиківці, В. Гаї, В. Березовиця, Біла, Гаї Шевченківські, Гаї Гречанські, Великі Гаї, Чистилів, тощо Тернопільського району.

Місто Тернопіль (обласний центр) - політико-адміністративний, економіко-діловий та культурний центр Тернопільської області.

В обласному центрі та навколишніх селах (радіус 10 км) компактно зосереджена значна кількість АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального, порівняно з районними центрами Тернопільської області, є значна кількість споживачів, оскільки м. Тернопіль найбільш економічно розвинуте місто в області.

Мешканці прилеглих до м. Тернополя сіл пов'язані з ним трудовими, культурно-побутовими зв'язками. При цьому, добираючись власним автотранспортом до місця роботи, лікувального закладу, навчального закладу, торгівельної установи, тощо, розташованих в м. Тернополі, вони мають можливість без додаткових транспортних витрат придбати скраплений газ в якості моторного пального на АЗС, що знаходяться у визначених територіальних межах.

У територіальних межах м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км реалізація скрапленого газу в якості моторного пального в 2015 році здійснювалася через двадцять дві АЗС 16 суб'єктами господарювання, зокрема через 4 АЗС - ПАТ «Укрнафта», 1 АЗС - бренд «Авіас Плюс» (ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року), 2 АЗС - ПрАТ «Автотехсервіс», 2 АЗС - підприємець Влізло Л.Б., 2 АЗС - ТОВ «Вог Рітейл», 1 АЗС - ТОВ «УПК-Європлюс», 1 АЗС - ТОВ «Енергія», 3 АЗС - ПрАТ «Новагаз», 2 АЗС - ПП «Окко нафтопродукт», 1 АЗС - бренд «ANP» (ТОВ «Оренда центр» - до серпня 2015 року, ТОВ «Т-Альфа» - з серпня 2015 року по 21 грудня 2015 року, ТОВ "Тріо Бізнес Пром" - з 22 грудня 2015 року), 1 АЗС - ТОВ «Альянс-Холдинг», 2 АЗС-ТзОВ «Стейт Ойл».

Географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального суб'єктами господарювання, до визначених територіальних меж, є АЗС, які знаходяться в с. Нижчі Луб'янки Збарзького району (ТОВ «Оренда центр» - до серпня 2015 року, ТОВ «Т-Альфа» - з серпня 2015 року по 21 грудня 2015 року, ТОВ "Тріо Бізнес Пром" - з 22 грудня 2015 року; бренд ANP) на відстані близько 12 км., смт. Дружба Теремовлянського району (приватний підприємець Влізло Л.Б) - близько 10 км.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які перебувають у зазначених територіальних межах, користуватися послугами АЗС, що знаходяться в інших населених пунктах Тернопільської області є недоцільним, оскільки вони зазнаватимуть додаткових витрат пов'язаних з придбанням пального (у середньому 1 літр пального на 10 км пробігу), необхідного для подолання відстані, експлуатаційними витратами (ремонт та технічне обслуговування автомобіля, витрати мастильних матеріалів тощо) та витратами часу.

Так, наприклад, пересічному споживачу, який перебуває в м. Тернополі чи навколишніх селах, щоб придбати скраплений газ в якості моторного пального на найближчих до зазначених територіальних меж АЗС інших суб'єктів господарювання, зокрема, в с. Нижчі Луб'янки Збарзького району чи смт. Дружба Теремовлянського району, необхідно подолати відстань близько 20 км (у прямому та зворотньому напрямках), витративши при цьому додаткові кошти на подолання даної відстані (близько 2 літри пального). В той же час, споживач може придбати пальне на АЗС, які знаходяться у зазначених територіальних межах, не затрачаючи значних коштів на подолання відстані.

Слід зазначити, що роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на АЗС, які знаходяться поза межами м. Тернополя Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у 2015 році не суттєво відрізнялися від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС розміщених у зазначених територіальних межах (різниця в цінах, як правило, становила до 5%).

Через м. Тернопіль проходять важливі автомобільні шляхи, зокрема, автомобільні дороги міжнародного значення - М19 «Доманове - Ковель - Чернівці - Теремблече» (надалі - М19), М12 «Стрий - Тернопіль - Кропивницький - Знам'янка» (надалі - М12). Уздовж зазна-

чених автомобільних доріг в межах м. Тернополя з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км розміщена значна кількість АЗС на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального, зокрема вздовж автодороги М19 – 8 АЗС в тому числі 2 АЗС ПАТ «Укрнафта», М12 - 11 АЗС в тому числі 1 АЗС ПАТ «Укрнафта».

До територіальних меж м. Тернополя Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км географічно найближчими АЗС, на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального та які знаходяться:

- вздовж автомобільної дороги М12 є АЗС ПрАТ «Автотехсервіс» (с. Городище Козівського району) на відстані більше 20 км та АЗС ТОВ «Люкс» (автодорога Стрий-Тернопіль-Знамянка км 187+780 на землях Мисловецької сільської ради Підволочиського району) - близько 25 км;

- вздовж автомобільної дороги М19 є АЗС під брендом «Авіас Плюс» - ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року (с. Бонівка Кременецького району) на відстані близько 50 км; АЗС приватного підприємця Влізло Л.Б. (сmt. Дружба Тербовлянського району) – близько 10 км, при цьому відстань від даної АЗС до географічно найближчої АЗС (АЗС ПАТ «Укрнафта» - вул. Кобилянської, 36, с. Мишковичі, Тернопільський район), яка розміщена вздовж автомобільної дороги М19 в межах м. Тернополя Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км становить 13 км, а роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального у жовтні 2015 року, як правило, були вищими на АЗС приватного підприємця Влізло Л. Б.

Власникам (юридичним та фізичним особам) транспортного засобу, обладнаного газобалонною установкою та з потребою в заправці скрапленим газом в якості моторного пального, які проїжджають автодорогами М12 та М19, доцільніше заправляти автомобіль на АЗС, які знаходяться вздовж автомобільних доріг М12 та М19 в межах м. Тернополя з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км, оскільки в цих межах розміщена значна кількість АЗС на яких здійснюється реалізація скрапленого газу в якості моторного пального транзитні і вони мають можливість вибору. При цьому, географічно найближчі до зазначених територіальних меж АЗС знаходяться на значній відстані (10 - 50 км) та транзитні споживачі не володіють інформацією щодо ціни, за якою реалізується пальне на даних АЗС.

Таким чином, територіальними межами ринку є:

- смт. Козова Козівського району Тернопільської області;
- м. Бережани Бережанського району Тернопільської області;
- м. Бучач Бучацького району Тернопільської області;
- м. Борщів Борщівського району Тернопільської області;
- м. Чортків Чортківського району Тернопільської області;
- м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км;
- м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км;
- м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км.

Часові межі ринку.

Пунктом 7.1 Методики передбачено, що часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

У визначених територіальних межах структура регіональних ринків роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального була сталою.

Часовими межами зазначених ринків визначено 2015 рік.

Бар'єри вступу на ринок потенційних конкурентів. Бар'єрами для вступу нових потенційних конкурентів на ринок роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального є:

- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю одержання згоди органів місцевого самоврядування на земельну ділянку для розміщення АЗС, а також дозволів органів екологічної безпеки, охорони праці, пожежного нагляду тощо на здійснення діяльності пов'язаної із реалізацією скрапленого газу в якості моторного пального;

- капітальні витрати, так як будівництво АЗС вимагає значних інвестицій тощо.

Тобто, існують бар'єри вступу на зазначений ринок потенційних учасників у короткий строк.

Установлення монопольного (домінуючого) становища

Протягом 2015 року на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах:

- смт. Козова Козівського району Тернопільської області та м. Бережани Березанського району Тернопільської області здійснювало діяльність лише ПАТ «Укрнафта».

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 100 відсотків.

- м. Бучач Бучацького району Тернопільської області здійснювало діяльність ПАТ «Укрнафта» та ТзОВ АПК «Західагросервіс». Через АЗС, які знаходяться в м. Бучач, зазначеними суб'єктами господарювання у 2015 році реалізовано загалом 1029,54 тис. літрів скрапленого газу в якості моторного пального, з них через АЗС ПАТ «Укрнафта» - 772,94 тис. літрів.

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 75,08 відсотків.

- м. Борщів Борщівського району Тернопільської області здійснювало діяльність ПАТ «Укрнафта» та ТОВ «Стейт Ойл». Через АЗС, які знаходяться у визначених територіальних межах, даних суб'єктів господарювання у 2015 році реалізовано загалом 1573,29 тис. літрів скрапленого газу в якості моторного пального, з них через АЗС ПАТ «Укрнафта» - 957,29 тис. літрів.

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 60,85 відсотків.

- м. Чортків Чортківського району Тернопільської області здійснювало діяльність ПАТ «Укрнафта», ПрАТ «Автотехсервіс», ТОВ «Вог Рітейл» та ПрАТ «Новагаз». Даними суб'єктами господарювання через АЗС, які знаходяться у визначених територіальних межах у 2015 році реалізовано загалом 2148,58 тис. літрів скрапленого газу в якості моторного пального, з них через АЗС ПАТ «Укрнафта» - 945,89 тис. літрів.

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 44,02 відсотки.

- м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у 2015 році реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснювалася через 2 АЗС, а саме: АЗС ПАТ «Укрнафта» та АЗС, що діє під брендом «ANP» (надалі – АЗС «ANP»).

У 2015 році АЗС «ANP» орендувалася різними суб'єктами господарювання, а саме: ТОВ «Оренда центр» - до серпня 2015 року, ТОВ «Т-Альфа» - з серпня 2015 року по 21 грудня 2015 року, ТОВ "Тріо Бізнес Пром" – з 22 грудня 2015 року.

Через АЗС, які заходяться в територіальних межах м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у 2015 році зазначеними суб'єктами господарювання реалізовано загалом 902,475 тис. літрів скрапленого газу в якості моторного пального, з них через АЗС ПАТ «Укрнафта» - 590,38 тис. літрів.

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 65,42 відсотки.

- м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у 2015 році реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснювалося через 2 АЗС, а саме: АЗС ПАТ «Укрнафта» та АЗС, що діє під брендом «Авіас Плюс» (надалі – АЗС «Авіас Плюс»).

У 2015 році АЗС «Авіас Плюс» орендувалася різними суб'єктами господарювання, а саме: ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року.

Через АЗС, які заходяться у м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у 2015 році зазначеними суб'єктами господарювання реалізовано загалом 656,189 тис. літрів скрапленого газу в якості моторного пального, з них через АЗС ПАТ «Укрнафта» - 361,33 тис. літрів.

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібно-торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 55,06 відсотків.

- м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км реалізація скрапленого газу в якості моторного пального здійснювалася через 22 АЗС, зокрема, 4 АЗС - ПАТ «Укрнафта», 1 АЗС - бренд «Авіас Плюс» (ТОВ «Країна ідей» - до серпня 2015 року, ТОВ «Зебріна» - з серпня 2015 року до 25 грудня 2015 року, ТОВ «СВ Ком Трейд» - з 25 грудня 2015 року), 2 АЗС - ПрАТ «Автотехсервіс», 2 АЗС - , підприємець Вліз-ло Л.Б., 2 АЗС - ТОВ «Вог Рітейл», 1 АЗС - ТОВ «УПК-Європлюс», 1 АЗС - ТОВ «Енергія», 3 АЗС - ПрАТ «Новагаз», 2 АЗС - ПП «Окко нафтопродукт», 1 АЗС - бренд «ANP» (ТОВ «Оренда центр» - до серпня 2015 року, ТОВ «Т-Альфа» - з серпня 2015 року по 21 грудня 2015 року, ТОВ "Тріо Бізнес Пром" – з 22 грудня 2015 року), 1 АЗС - ТОВ «Альянс-Холдинг», 2 АЗС- ТзОВ «Стейт Оіл».

Даними суб'єктами господарювання через АЗС, які знаходяться у визначених територіальних межах у 2015 році реалізовано загалом 17283,099 тис. літрів скрапленого газу в якості моторного пального, з них через АЗС ПАТ «Укрнафта» - 5876,31 тис. літрів.

Частка ПАТ «Укрнафта» на ринку роздрібно-торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального у зазначених територіальних межах становить 34 відсотки. Частки інших суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на даному ринку є значно меншими (на 18,9 % і більше) від частки ПАТ «Укрнафта». Наведене підтверджує, що Товариство не зазнає значної конкуренції з боку інших учасників ринку.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило, що «на роздрібно-му ринку скрапленого газу в Тернопільській області, зокрема в смт. Козова, м. Бережани, м. Бучач, м. Борщів м. Збараж, діє в умовах жорсткої конкуренції, що проявляється у змаганні і здобутті переваг (завдяки власним досягненням), внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями найвигідніші для себе умови придбання товару.

Так, найближчими конкурентами:

- АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/011 (м. Борщів, вул. Кондри, 3а) є АЗС, що працює під брендом «СТЕЙТ ОІЛ» (м. Борщів).

- АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/012 (м. Бережани, вул. Привокзальна, буд. 18а) є АЗС, що працює під брендом «Авіас» (м. Підгайці);

- АЗС №19/014 (смт. Козова, вул. Тернопільська, буд. 1-А) є АЗС, що АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/01 «Автотехсервіс» (смт. Городище);

- АЗС №19/016 (м. Збараж, вул. Чорновола, 100) є АЗС, що працюють під брендом «ANP» (с. Нижні Луб'янки), «WOG» (м. Ланівці);

- АЗС №19/017 (м. Бучач, вул. Галицька, 192 а) є АЗС, що працює під брендом «ППП Панькуш» (м. Бучач)».

Відстань від АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/012, №19/014 до АЗС зазначених конкурентів становить 27,3 км та 13,5 км, від АЗС №19/016 до АЗС «WOG» (м. Ланівці) – 39,4 км, тобто зазначені АЗС у визначених територіальних межах знаходяться на значній відстані від АЗС Товариства

ФОП Панькуш Н.В. не здійснювала протягом 2015 року реалізацію скрапленого газу в якості моторного пального через АЗС у м. Бучач (лист ФОП Панькуш Н.В. від 16.02.2016 №2).

АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/011 та АЗС ТОВ «Стейт Ойл» (м. Борщів) знаходяться у територіальних межах м. Борщів Борщівського району Тернопільської області, АЗС ПАТ «Укрнафта» №19/016 та АЗС, що діє під брендом «ANP» (с. Нижні Луб'янки) - у територіальних межах м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км.

За результатами дослідження встановлено, що у визначених територіальних межах обсяги реалізації скрапленого газу в якості моторного пального у 2015 році через АЗС Товариства значно перевищують обсяги реалізації скрапленого газу через АЗС інших суб'єктами господарювання, які діють в тих же межах.

Частиною другою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що монопольним (домінуючим) вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

В ході розгляду справи ПАТ «Укрнафта» не надало доказів, що воно зазнає значної конкуренції на ринках роздрібною торгівлі скрапленого газу в якості моторного пального у визначених територіальних межах.

Відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» монопольним (домінуючим) також може бути визнане становище суб'єкта господарювання, якщо його частка на ринку товару становить 35 або менше відсотків, але він не зазнає значної конкуренції, зокрема внаслідок порівняно невеликого розміру часток ринку, які належать конкурентам.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Методики, ПАТ «Укрнафта» протягом 2015 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринках роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах:

- смт. Козова Козівського району Тернопільської області з часткою 100 відсотків;
- м. Бережани Бережанського району Тернопільської області з часткою 100 відсотків;
- м. Бучач Бучацького району Тернопільської області з часткою 75,08 відсотків;
- м. Борщів Борщівського району Тернопільської області з часткою 60,85 відсотків;
- м. Чортків Чортківського району Тернопільської області з часткою 44,02 відсотки;
- м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км з часткою 65,42 відсотки;
- м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км з часткою 55,06 відсотків;
- м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км з часткою 34 відсотки.

За результатами проведеного територіальним відділенням моніторингу у жовтні 2015 року виявлено підвищення роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального (надалі – скраплений газ) на АЗС ПАТ «Укрнафта».

Відповідно до пояснення ПАТ «Укрнафта» (лист від 30.10.2015 №081-71/1445-2) «при встановленні роздрібних цін на скраплений газ в мережі АЗС Товариство керується Законом України «Про ціни та ціноутворення» та іншими нормативно-правовими актами. При цьому, роздрібні ціни формуються із урахуванням регіональних ринків та залежності їх від багатьох факторів, а саме: загальний попит, загальна пропозиція, структура попиту, структура пропозиції, конкурентне середовище, перспективи розвитку споживання та ін. Слід зазначити, що основним ціноутворюючим фактором є оптові (закупівельні ціни)».

В ході провадження у справі територіальним відділенням проаналізовано матеріали щодо порядку формування ПАТ «Укрнафта» роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта», зокрема, на:

1) АЗС № 19/014 (вул. Тернопільська, 1, смт. Козова) (надалі - АЗС №19/014).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/014 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібної ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/014, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/014	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,80	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	7,80	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,00		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/014 з 7,80 грн./л до 10,45 грн./л (на 33,97 %). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/014 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1000 – 3260 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/014 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що *«Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входить до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню»*. ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;

- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/014 ПАТ «Укрнафта» зросли на 33,97 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/014.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/014 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 33,97	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/014 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах смт. Козова Козівського району Тернопільської області та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в смт. Козова Козівського району Тернопільської області у

жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюючим становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2) АЗС № 19/012 (вул. Привокзальна, 18а, м. Бережани) (надалі - АЗС №19/012).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/012 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібною ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/012, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/012	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,90	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	7,90	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,00		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/012 з 7,90 грн./л до 10,45 грн./л (на 32,27 %). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/012 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1000 – 4600 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/012 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що *«Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входить до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню»*. ПАТ «Укрнафта» надало структуру

середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;
- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/012 ПАТ «Укрнафта» зросли на 32,27 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/012.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/012 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 32,27	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/012 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібно торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Бережани Бережанського району Тернопільської області та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Бережани Бережанського району Тернопільської області у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3) АЗС № 19/017 (вул. Галицька, 192 а, м. Бучач) (надалі - АЗС №19/017).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/017 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібно ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/017, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/017	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,90	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	7,90	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,00		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/017 з 7,90 грн./л до 10,45 грн./л (на 32,27%). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/017 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1000 – 4200 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/017 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що «Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів

окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входять до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню». ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;

- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/017 ПАТ «Укрнафта» зросли на 32,27 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/017.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/017 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 32,27	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/017 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібно торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Бучач Бучацького району Тернопільської області та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Бучач Бучацького району Тернопільської області у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

4) АЗС № 19/011 (вул. Кондри, 3а, м. Борщів) (надалі – АЗС № 19/011).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/011 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібно ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/011, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/011	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,85	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	8,10	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,10		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/011 з 7,85 грн./л до 10,45 грн./л (на 33,12%). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/011 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (860 – 4000 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/011 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що «Товариство не веде окремих облік витрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входять до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню». ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;
- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/011 ПАТ «Укрнафта» зросли на 33,12 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/011.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/011 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 33,12	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/011 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ін-

ших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібно торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Борщів Борщівського району Тернопільської області та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Борщів Борщівського району Тернопільської області у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

5) АЗС № 19/018 (вул. Незалежності, 131, м. Чортків) (надалі – АЗС № 19/018).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/018 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібно ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/018, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/018	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,90	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	8,18	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,18		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/018 з 7,90 грн./л до 10,45 грн./л (на 32,27%). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/018 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1700-3000 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/018 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що *«Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входить до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню».* ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;
- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/018 ПАТ «Укрнафта» зросли на 32,27 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/018.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/018 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 32,27	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/018 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на

скраплений газ на АГЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібно торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Чортків Чортківського району Тернопільської області та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Чортків Чортківського району Тернопільської області у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

6) АЗС № 19/016 (вул. Чорновола, 100, м. Збараж) (надалі - АЗС №19/016).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/016 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібно ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/016, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/016	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,90	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	8,18	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,18		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/016 з 7,90 грн./л до 10,45 грн./л (на 32,27%). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом

жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/016 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1000 – 4500 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/016 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що «Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входить до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню». ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;

- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/016 ПАТ «Укрнафта» зросли на 32,27 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/016.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/016 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 32,27	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/016 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібно торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в межах м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7) АЗС № 19/013 (с. Млинівці Зборівського району) (надалі - АЗС №19/013)

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/013 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібною ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС №19/013, грн./л	Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/013	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
01.10.2015	7,90	вересень 2015 року	10,51885
06.10.2015	7,90	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,00		
12.10.2015	8,60		
13.10.2015	8,90		
15.10.2015	9,20		
16.10.2015	9,45		
19.10.2015	9,65		
20.10.2015	9,90		
22.10.2015	10,20		
29.10.2015	10,25		
30.10.2015	10,30		
	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/013 з 7,90 грн./л до 10,45 грн./л (на 32,27%). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС №19/013 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1500 – 3000 кг), як правило, через 2-3 дні. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 3-4 дні.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС №19/013 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що *«Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входить до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню».* ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;

- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/016 ПАТ «Укрнафта» зросли на 32,27 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/013.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС №19/013 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ 32,27	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС №19/013 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в межах м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

8) АЗС № 19/001 (вул. Текстильна, 23, м. Тернопіль) (надалі – АЗС № 19/001), АЗС № 19/002 (вул. Будного, 13, м. Тернопіль) (надалі – АЗС № 19/002), АЗС № 19/004 (вул. Кобилянської, 36, с. Мишковичі, Тернопільський район) (надалі – АЗС № 19/004), АЗС № 19/008 (с. Байківці, Тернопільський район) (надалі – АЗС № 19/008).

Динаміка зміни роздрібних цін на АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008 ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року та закупівельних цін у вересні-жовтні 2015 року наведена в таблиці:

Дата зміни роздрібною ціни на скраплений газ	Роздрібна ціна на скраплений газ, грн./л			Період поставки скрапленого газу на АЗС №19/018	Закупівельна ціна, грн./кг (без ПДВ)
	АЗС №19/001 №19/008	АЗС №19/002	АЗС №19/004		
01.10.2015	7,80	7,85	7,85	вересень 2015 року	10,51885

06.10.2015	7,80	8,10	7,85	жовтень 2015 року	12,01525
09.10.2015	8,00	8,10	8,00		
12.10.2015	8,60	8,60	8,60		
13.10.2015	8,90	8,90	8,90		
15.10.2015	9,20	9,20	9,20		
16.10.2015	9,45	9,45	9,45		
19.10.2015	9,65	9,65	9,65		
20.10.2015	9,90	9,90	9,90		
22.10.2015	10,20	10,20	10,20		
29.10.2015	10,20	10,20	10,25		
30.10.2015	10,20	10,25	10,30		
	10,45	10,45	10,45		

Дані таблиці вказують, що:

- протягом періоду з 01.10.2015 по 30.10.2015 (включно) ПАТ «Укрнафта» збільшило роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС №19/001, №19/008 з 7,80 грн./л до 10,45 грн./л (на 33,97 %), на АЗС № 19/002 з 7,85 грн./л до 10,45 грн./л (на 33,12 %), на АЗС № 19/004 з 7,85 грн./л до 10,45 грн./л (на 33,12 %). При цьому, закупівельна ціна, поставленого скрапленого газу, була стабільною протягом жовтня 2015 року і становила 12,01525 грн./кг, без ПДВ (лист Товариства від 30.11.2015 №08.1-71/1640-2);

- закупівельна ціна на скраплений газ у жовтні 2015 року збільшилася лише на 14,22%, порівняно із вереснем 2015 року.

У жовтні 2015 року постачання скрапленого газу на АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008 ПАТ «Укрнафта» здійснювалося не великими партіями (1200 – 4500 кг), як правило, щоденно або через один день. Дане пальне реалізовувалося на АЗС протягом 1-2 днів.

Наведене вказує, що зростання роздрібних цін на скраплений газ у жовтні 2015 року на АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008 ПАТ «Укрнафта» не залежало від росту закупівельних цін.

Розрахунок вартості товарів (робіт, послуг), відповідно до нормативно-правових актів, включає усі витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкту розрахунку. При цьому, витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з використанням бази розподілу (заробітної плати, обсягу послуг, прямих витрат тощо) при нормальній потужності.

Листом від 27.01.2016 №08.1-71/107 ПАТ «Укрнафта» повідомило територіальне відділення, що *«Товариство не веде окремий облік затрат на реалізацію нафтопродуктів окремо по кожному виду пального та окремо по кожній АЗС. Забезпечення реалізації світлих нафтопродуктів, скрапленого газу та супутніх товарів, ведення бухгалтерського обліку та формування оперативної звітності по мережі АЗС ПАТ «Укрнафта» у Тернопільській області здійснює відділення реалізації нафтопродуктів (надалі – ВРНП) ПАТ «Укрнафта» по Тернопільській області. Витрати на утримання відділень реалізації нафтопродуктів входить до складу витрат на збут Товариства, оскільки єдиним видом діяльності ВРНП ПАТ «Укрнафта» є роздрібна реалізація товарів населенню».* ПАТ «Укрнафта» надало структуру середніх витрат, пов'язаних з реалізацією газу за вересень-грудень 2015 року у ВРНП по Тернопільській області (надалі – Структура середніх витрат).

За результатами аналізу Структури середніх витрат, де зазначено середні витрати на всю мережу АЗС ПАТ «Укрнафта» в Тернопільській області (грн./л без ПДВ), у жовтні 2015 року, порівняно із вереснем 2015 року, відмічено:

- зростання середніх витрат (грн./л), пов'язаних з реалізацією газу у ВРНП по Тернопільській області, на 11,78% за рахунок збільшення витрат «середня собівартість реалізованого скрапленого газу» та «акцизний податок» та зменшення «середніх витрат на збут»;

- «середні витрати на збут» грн./л, які розраховано, виходячи з усього об'єму реалізованого пального (світлі нафтопродукти, дизельне пальне, скраплений газ), зменшилися на 4,37%.

При цьому, роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008 ПАТ «Укрнафта» зросли на 33,12 - 33,97 %.

Наведене вказує, що ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року безпідставно збільшувало роздрібні ціни на скраплений газ на АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008.

Територіальним відділенням проведено порівняння темпів росту роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» з темпами росту споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області у жовтні 2015 року. Результати зведено в таблицю:

Зростання роздрібних цін на скраплений газ АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008 Товариства, %	Зростання (зниження) споживчих цін на паливо та мастила, % (порівняно з вереснем 2015 року)	
	по Україні*	по Тернопільській області **
+ (33,12 - 33,97)	-1,0	-0,7

* за даними Державної служби статистики України;

** за даними Головного управління статистики в Тернопільській області (www.te.ukrstat.gov.ua).

Дані таблиці вказують, що у жовтні 2015 року на АЗС № 19/001, № 19/002, № 19/004, № 19/008 ПАТ «Укрнафта» відбувалося зростання роздрібних цін на скраплений газ при зменшенні споживчих цін на паливо та мастила в Україні та Тернопільській області.

Слід зауважити, що у жовтні 2015 року відмічено зростання роздрібних цін на скраплений газ на окремих АЗС Тернопільської області. Проте, таке підняття роздрібних цін було обґрунтоване і, як правило, залежало, від росту закупівельних цін на даний вид пального. Наприклад, ціна закупки ПрАТ «Автотехсервіс» станом на 21.10.2015, порівняно із 28.09.2015, зросла на 47,7 % (з 6,35 грн./л. до 9,38 грн./л.). При цьому, роздрібна ціна на скраплений газ на АЗС даного суб'єкта господарювання у період з 1 по 21 жовтня 2015 року зросла на 26,6 % (з 7,90 грн./л. до 10,00 грн./л.).

Встановлені на АЗС ПАТ «Укрнафта» роздрібні ціни на скраплений газ у окремі періоди жовтня 2015 року були вищими від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС інших суб'єктів господарювання в Тернопільській області, зокрема, на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», ПП «Стрілець», ТОВ «Люкс», ФОП Угляр Л.І, тощо.

Так, наприклад, на АЗС ПАТ «Укрнафта» з 12.10.2015 по 16.10.2015 роздрібні ціни на скраплений газ були вищими на 0,05-0,40 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПрАТ «Автотехсервіс», з 13.10.2015 по 22.10.2015 – на 0,11 – 1,41 грн./л. від роздрібних цін на даний вид пального на АЗС ПП «Стрілець».

Слід відмітити, що у листопаді 2015 року на АЗС ПАТ «Укрнафта» спостерігається зниження роздрібних цін на скраплений газ на 0,50 грн./л. (з 10,45 грн./л до 9,95 грн./л.) при збільшенні закупівельної ціни на даний вид пального на 13,54% (з 12,01525 грн./кг, без ПДВ до 13,64245 грн./кг, без ПДВ). Даний факт вказує на безпідставну зміну роздрібних цін на скраплений газ на АЗС ПАТ «Укрнафта» у жовтні 2015 року.

Таке встановлення роздрібних цін на скраплений газ можливе тільки у зв'язку з тим, що ПАТ «Укрнафта» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібно торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км та не зазнає значної конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови продажу товару, підвищувати ціни на товари і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень обумовлений конкуренцією на ринку.

Дії ПАТ «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в межах м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у жовтні 2015 року є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання

монополюним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами) територіальним відділенням листом від 10.03.2017 № 12/212 надіслано ПАТ «Укрнафта» копію подання від 10.03.2017 №16 «Про попередні висновки по справі № 839–ЗМС» (надалі – подання).

На подання ПАТ «Укрнафта», листом від 28.04.2017 № 05.3-3/66, надало свої пояснення та заперечення:

- щодо зайняття монополюного становища:

ПАТ «Укрнафта» неодноразово зазначає, що на регіональних ринках роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в Тернопільській області Товариство працює в умовах жорсткої конкуренції, оскільки на даному ринку здійснює діяльність велика кількість суб'єктів господарювання, які змагаються між собою, здобувають переваги завдяки власним досягненням в результаті чого споживачі мають можливість вибирати найвигідні умови придбання товару.

Крім того, ПАТ «Укрнафта» вважає, що:

- географічні межі ринку повинні бути ширшими в силу специфіки кола споживачів товару – водії автотранспортних засобів;
- через специфіку ринку відстань між АЗС Товариства і АЗС інших суб'єктів господарювання не може бути єдиним достатнім аргументом при визначенні наявності чи відсутності конкуренції.

Наведені пояснення спростовуються наступним:

Відповідно до п.6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

При цьому, зокрема, можуть враховуватись фізичні і технічні характеристики товару, можливість щодо переміщення попиту на товар між територіями, рівень транспортних витрат.

При остаточному визначенні територіальних меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

Переміщення пропозиції товару є неможливим, оскільки споживач може заправитись автомобіль тільки на АЗС.

В ході розгляду справи доведено, що придбання скрапленого газу в якості моторного пального поза визначеними територіальними межами є недоцільним.

Частиною 2 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що монополюним (домінуючим) вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

ПАТ «Укрнафта» в ході розгляду справи не надало жодних доказів, що Товариство зазнає значної конкуренції на ринках роздрібною торгівлі скрапленого газу в якості моторного пального у визначених територіальних межах.

- щодо зловживання монополюним становищем:

ПАТ «Укрнафта» вважає, що підприємством не порушувалося законодавство про захист економічної конкуренції у жовтні 2015 року, а підняття роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального для автомобілів зумовлено диктуванням умов ринку та економічною доцільністю задля збереження робочих місць, надання якісних послуг за найнижчими цінами та збереження ліквідності підприємства на ринку.

При цьому, Товариство зазначило наступне:

- при формуванні цін на скраплений газ в якості моторного пального береться до уваги оптова ціна постачальника, яка протягом жовтня 2015 року становила 8,00 грн./л., а роздрібна ціна на початку місяця коливалася приблизно на тому ж рівні; різниця між середньою прихідною ціною та ціною реалізації в різний період була різною;
- для безперебійної роботи підприємство окремо здійснювало розрахунки з постачання електроенергії, телефонного та Інтернет зв'язку, орендної плати за орендовані земельні ділянки на яких розташовані АЗС (яка є різною в залежності від регіону), податок з доходів в дохід держави та заробітну плату найманим працівникам;
- формування ціни напряму залежить від моніторингу ринку.

Наведені пояснення не можуть бути прийняті до уваги з огляду на наступне:

- ПАТ «Укрнафта» в ході розгляду справи не надало документального підтвердження зростання у жовтні 2015 року витрат на реалізацію скрапленого газу в якості моторного пального на АЗС Тернопільської області. При цьому, за даними Товариства ним не ведеться окремий облік витрат на реалізацію нафтопродуктів по кожному виду пального та по кожній АЗС;
- не відповідає дійсності твердження Товариства щодо реалізації скрапленого газу за найнижчими цінами, про це неодноразово зазначалося вище.

Таким чином, наведені ПАТ «Укрнафта» пояснення та заперечення не спростовують факту вчинення ним порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Листом від 15.05.2017 №05.2.21/121 ПАТ «Укрнафта» повідомило, що Товариством вживаються заходи щодо подальшого вдосконалення процедури ціноутворення на нафтопродукти з урахуванням реальної ринкової цінової політики в межах Тернопільської області. З метою запобігання виникнення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, Товариство враховуватиме пропозиції Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України щодо розвитку підприємства та конкуренції, стабілізації цінової ситуації на регіональних ринках роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального, Товариством буде здійснюватися більш реальне та поглиблене вивчення ринкових цін.

Згідно із статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Відповідно до Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ПАТ «Укрнафта» за 2016 рік складає 22554796,00 тис. грн.

Дохід ПАТ «Укрнафта» від реалізації скрапленого газу на АЗС протягом періоду, який досліджувався в ході розгляду справи, складає 10 267,43 тис. грн., а саме: на АЗС №19/001 – 1 431,51 тис. грн., на АЗС № 19/002 – 1 421,69 тис. грн., на АЗС № 19/004 – 880,43 тис. грн., на АЗС № 19/008 - 1 608,25 тис. грн., на АЗС № 19/011 – 884,45 тис. грн., на АЗС № 19/012 – 827,91 тис. грн., на АЗС № 19/013 – 375,78 тис. грн., на АЗС № 19/014 – 509,30 тис. грн., на АЗС № 19/016 – 680,08 тис. грн., на АЗС № 19/017 – 755,76 тис. грн., на АЗС № 19/018 – 892,27 тис. грн. (лист Товариства від 10.11.2015 №08.1-71/1507-1).

При визначенні суми штрафу враховується:

- припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції до прийняття рішення;
- співпраця під час розгляду справи, що сприяла з'ясуванню обставин справи.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конку-

ренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство «Укрнафта» (Несторівський провулок. 3-5, м. Київ ідентифікаційний код 00135390) протягом 2015 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринках роздрібної торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального в територіальних межах:

- смт. Козова Козівського району Тернопільської області з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Бережани Бережанського району Тернопільської області з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Бучач Бучацького району Тернопільської області з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Борщів Борщівського району Тернопільської області з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Чортків Чортківського району Тернопільської області з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Збараж Збаразького району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км з часткою, що перевищує 35 відсотків;
- м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км з часткою 34 відсотки.

2. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняття роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в смт. Козова Козівського району Тернопільської області у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 2 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 13 751 (тринадцять тисяч сімсот п'ятдесят одна) гривня.

4. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняття роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Бережани Бережанського району Тернопільської області у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 4 цього

рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 22 354 (двадцять дві тисячі триста п'ятдесят чотири) гривні.

6. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Бучач Бучацького району Тернопільської області у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 6 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 20 406 (двадцять тисяч чотириста шість) гривень.

8. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Борщів Борщівського району Тернопільської області у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

9. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 8 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 23 880 (двадцять три тисячі вісімсот вісімдесят) гривень.

10. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в м. Чортків Чортківського району Тернопільської області у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

11. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 10 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 24 091 (двадцять чотири тисячі дев'яносто одна) гривня.

12. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в межах м. Збараж Збараського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

13. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 12 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 18 362 (вісімнадцять тисяч триста шістдесят дві) гривні.

14. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в межах м. Зборів Зборівського району Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині

встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

15. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 14 цього рішення, накладити на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 10 146 (десять тисяч сто сорок шість) гривень.

16. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Укрнафта» по безпідставному підняттю роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального в межах м. Тернопіль Тернопільської області з урахуванням прилеглої території в радіусі 10 км у жовтні 2015 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем в частині встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

17. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 16 цього рішення, накладити на публічне акціонерне товариство «Укрнафта» штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Члени Колегії:

Н.С.Чорномаз, в.о. голови
територіального відділення

А.Г.Левченко, начальник першого
відділу досліджень і розслідувань

Н.С. Біловус, начальник другого
відділу досліджень і розслідувань